

ZWIĄZEK WOJEWÓDZTW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

STANOWISKO

Zarządu Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia 22 czerwca 2025 roku

w sprawie pilnego podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany zapisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) poprzez utrzymanie w mocy obecnie obowiązujących decyzji dotyczących gospodarki odpadami o charakterze „sektorowym/terminowym” do 31 grudnia 2026 r.

Zarząd Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej wnosi o pilne podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany zapisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.) oraz ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.) poprzez utrzymanie w mocy obecnie obowiązujących decyzji dotyczących gospodarki odpadami o charakterze „sektorowym/terminowym” do 31 grudnia 2026 r.

Obecnie obowiązujące przepisy prawa określone w:

- art. 226a ust. 1 ustawy o odpadach, stanowią, że w okresie do dnia 31 grudnia 2025 r. zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów nie wygasa ze względu na upływ czasu, na jaki zostało wydane, jeżeli posiadacz odpadów w terminie nie później niż trzy miesiące przed upływem tego czasu złoży wniosek o wydanie nowego zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów.
- art. 193 ust. 1c ustawy Prawo ochrony środowiska, stanowią, że w okresie do dnia 31 grudnia 2025 r. pozwolenie, o którym mowa w art. 180a ww. ustawy, nie wygasa, jeżeli posiadacz odpadów w terminie nie później niż trzy miesiące przed upływem czasu, na jaki zostało wydane to pozwolenie, złoży wniosek o wydanie nowego pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

Zwracamy uwagę na fakt, że większość obecnie obowiązujących decyzji dot. gospodarowania odpadami została wydana w 2015 r. i przy założeniu maksymalnego dopuszczalnego terminu obowiązywania (10 lat) decyzji o charakterze sektorowym, ich termin obowiązywania upłynie w 2025 r.

Taki stan rzeczy wynika z faktu, że w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, która weszła w życie 23 stycznia 2013 r., w art. 232 wskazano, że zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż przez trzy lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy czyli nie dłużej niż do 23 stycznia 2016 r.

W związku z powyższym, wszystkie podmioty gospodarujące odpadami i prowadzące działalność w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w zakresie gospodarowania odpadami, zobowiązane były do uzyskania nowych decyzji zezwalających na zbieranie lub przetwarzanie odpadów w terminie do 23 stycznia 2016 r.

W 2013 roku ilość wniosków procedowanych w urzędach była stosunkowo niewielka. Kulminacja nastąpiła w drugim półroczu 2014 r. oraz w 2015 r. Ilość wniosków była tak duża, że większość spraw była rozstrzygana w terminie znacznie przekraczającym 2 miesiące.

W następstwie zmieniającego stanu prawnego dot. gospodarki odpadami nie można pominąć ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 1592 z późn. zm.), wraz z wejściem, której diametralnie wzrosła ilość procedowanych postępowań zmierzających do dostosowania decyzji z zakresu gospodarki odpadami. Dostrzegalnymi utrudnieniami związanymi z trwającym okresem dostosowania decyzji z zakresu gospodarki odpadami są m.in.:

- stopień poprawności i jakości opracowanych wniosków o zmianę decyzji z zakresu gospodarki odpadami;
- modyfikacje wniosków wiążące się z potrzebą aktualizacji dokumentacji źródłowych jak np. operat ppoż. uzgadniany w drodze postanowienia z komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach;
- zmiana właściwości organów orzekających w zakresie decyzji dot. gospodarki odpadami (próg maksymalnej łącznej masy wszystkich rodzajów odpadów magazynowanych w okresie roku przekracza 3000 Mg; zmiany w zakresie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko) oraz związane z tym spory kompetencyjne;
- rozbudowana procedura postępowań związana z przeprowadzeniem kontroli przez organy współuczestniczące w procedurze (WIOŚ, PSP);
- opiniowanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz przysługująca w tym zakresie możliwość zażalenia na postanowienia do organów wyższej instancji;
- zabezpieczenie roszczeń i związany z tym czas uzgodnień z Gwarantem (bankiem) oraz Wnioskodawcami.

Warto zaznaczyć, że większość przedsiębiorców dopełniła obowiązku określonego w art. 14 ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw i dostosowała posiadane zezwolenia do obowiązujących przepisów. Ustawodawca wychodząc jednak naprzeciw trwającemu okresowi dostosowania decyzji z zakresu gospodarki odpadami oraz zbliżającym się terminom obowiązywania tych decyzji, wprowadził regulację art. 226a ustawy o odpadach oraz art. 193 ust. 1c i 1d ustawy Prawo ochrony środowiska. Powyższe działanie legislacyjne zostało uzasadnione w cytowanym brzmieniu do ustawy z 7.10.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej „(...) nadal (od 2020 r.) trwają postępowania administracyjne w sprawie zmiany posiadanych przez nich zezwoleń lub pozwoleń dotyczących gospodarki odpadami. Postępowania te prowadzone są w celu dostosowania do wprowadzonych w 2018 r. regulacji zaostrzających wymagania prawne i techniczne dla podmiotów z sektora gospodarki odpadami. Natłok prowadzonych przez organy administracji spraw dodatkowo nakłada się z naturalnym upływem ważności części ww. decyzji, czego skutkiem jest składanie przez podmioty dodatkowych wniosków o wydanie nowych decyzji. Część decyzji administracyjnych wygaśnie 17 listopada 2022 r. – przepisy ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych przestają je "chronić" – wygasają 6 miesięcy od dnia odwołania na obszarze RP stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (art. 15zzzzzy, art. 36). Wygasanie kolejnych decyzji będzie następowało sukcesywnie w 2023 i 2024 roku (upływ 10 letniego okresu ważności decyzji). Proponowane przepisy mają na celu zapobiegnięcie wygaśnięciu posiadanych decyzji dotyczących gospodarki odpadami, które skutkowałoby zaprzestaniem prowadzenia działalności.”.

Termin określony w art. 226a ust. 1 ustawy o odpadach oraz art. 193 ust. 1c ustawy Prawo ochrony środowiska spowodował w roku 2025 kolejną kumulację spraw dot. wydawania decyzji w zakresie gospodarki odpadami, jednak na korzyść podmiotów gospodarujących odpadami pozwolił

na zachowanie ciągłości uprawnień. Już w pierwszej połowie 2024 r. roku województwa zaobserwowały znaczący wzrost ilości wniosków o wydanie nowych decyzji. Ilość obecnie procedowanych spraw już teraz przekracza możliwości kadrowe organów orzekających i współuczestniczących w procedurze. Ponadto zdecydowana większość tych spraw to postępowania o uzyskanie nowego zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów, a nie postępowania dostosowawcze. W świetle obecnie obowiązujących przepisów procedura wydawania ww. decyzji jest skomplikowana i długotrwała, czego efektem jest potrzeba zachowania pełnej procedury.

Dodatkowo z uwagi na zmianę przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.), dla znacznej ilości podmiotów gospodarujących odpadami organem właściwym do wydania zezwolenia stał się marszałek województwa. Należy wziąć pod uwagę, że ilość wniosków, o wydanie nowych decyzji w zakresie gospodarki odpadami jaka wpłynie do urzędów marszałkowskich w ciągu bieżącego roku sparaliżuje pracę urzędów, co będzie skutkowało tym, że znaczna część przedsiębiorców z dniem 1 stycznia 2026 r. nie będzie mogła prowadzić działalności w zakresie gospodarowania odpadami z uwagi na wygaśnięcie posiadanych decyzji z dniem 31 grudnia 2025 r.

Stąd też zmierzając do rozwiązania sygnalizowanych trudności przez organy administracji jak i przedsiębiorców gospodarujących odpadami, konieczne jest podjęcie pilnej inicjatywy ustawodawczej w zakresie przedłużenia terminu obowiązywania decyzji (do 31 grudnia 2026 r.) nadających uprawnienia o charakterze sektorowym na wytwarzanie odpadów, zbieranie i/lub przetwarzanie, wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie i/lub przetwarzanie odpadów.

Proponuje się jednak zawężenie tego przepisu w taki sposób, by prolongata dotyczyła wyłącznie zezwoleń/pozwoleń dostosowanych do wymagań znowelizowanej ustawy o odpadach. Jak bowiem wynika z dotychczasowej praktyki urzędów marszałkowskich, wiele podmiotów „sztucznie” przedłuża postępowania dostosowawcze, ze względu na fakt, iż nie przeprowadzało stosownych prac inwestycyjnych celem spełnienia wymogów ochrony przeciwpożarowej. Przejawem takiego przedłużania jest np. składanie kolejnych aneksów do wniosków, które wymagają analizy, a często także ponownego przeprowadzenia kontroli WIOŚ i PSP. W konsekwencji do dnia 31 grudnia 2025 r. podmioty te mogą prowadzić działalność w oparciu o niedostosowane decyzje. Tak więc prolongata terminu o kolejny rok spowoduje przedłużenie postępowań dostosowawczych i pozwoli na dalsze funkcjonowanie niedostosowanych działalności.

Olgierd Geblewicz
Prezes Zarządu

Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej